

**Cauzele conexe C-363/93, C-407/93, C-408/93, C-409/93
C-410/93 și C-411/93**

**René Lancry SA și alții
împotriva
Direction générale des douanes și alții**

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare,
formulată de Cour d'appel din Paris)

„Libera circulație a mărfurilor – Regimul fiscal al departamentelor
franceze de peste mări — Domeniul de aplicare al Hotărârii Legros și alții— Validitatea
Deciziei nr. 89/688/CEE”

**HOTĂRÂREA CURȚII
9 august 1994***

În cauzele conexe C-363/93, C-407/93, C-408/93, C-409/93, C-410/93 și C-411/93,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Cour d'appel din Paris, de pronunțare, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe între

René Lancry SA

și

Direction générale des douanes,

și cererile adresate Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE de către Tribunal d'instance din Saint-Denis (Reunion), de pronunțare, în litigiile pendinte în fața acestei instanțe, între

Dindar Confort SA

și

Conseil régional de la Réunion,

* Limba de procedură: franceza.

Direction régionale des douanes de la Réunion,

și între

Christian Ah-Son

și

**Direction régionale des douanes de la Réunion,
Conseil régional de la Réunion,**

și între

Paul Chevassus-Marche

și

**Direction régionale des douanes de la Réunion,
Conseil régional de la Réunion,**

și între

Conforéunion SA

și

**Conseil régional de la Réunion,
Direction régionale des douanes de la Réunion,**

și între

Dindar Autos SA

și

**Conseil régional de la Réunion,
Direction régionale des douanes de la Réunion,**

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 9 și a următoarelor din Tratatul CEE și privind validitatea articolului 4 din Decizia nr. 89/688/CEE a Consiliului din 22 decembrie 1989, privind regimul taxei de andocare în departamentele franceze de peste mări (JO L 399, p. 46),

CURTEA,

compusă din domnii O. Due, președinte, G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, M. Díez de Velasco și D. A. O. Edward (raportor), președinți de cameră, C. N. Kakouris, R. Joliet, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse, M. Zuleeg, P. J. G. Kapteyn și J. L. Murray, judecători,

avocat general: domnul G. Tesauero,

grefier: Doamna D. Louterman-Hubeau, administrator principal,

după examinarea observațiilor scrise prezentate:

— pentru René Lancry SA, de către domnii Christian Charrière-Bournazel, Philippe Champetier de Ribes și Jean-Pierre Spitzer, avocați la Curtea din Paris, și domnul Pascal Dubois, avocat la Baroul din Limoges,

— pentru societățile Dindar Confort, Conforéunion și Dindar Autos, de către domnii Jean-Claude Bouchard, Charles-Étienne Gudin și Thierry Vialaneix, avocați la Baroul din Hauts-de-Seine,

— pentru guvernul francez, de către domnul Jean-Louis Falconi, secretar pentru afaceri externe și de către doamna Catherine de Salins, consilier pentru afaceri externe, în calitate de agenți,

— pentru guvernul spaniol, de către domnul Alberto José Navarro González, director general pentru coordonare juridică și instituțională comunitară și de către doamna Rosario Silva de Lapuerta, abogado del estado, de la serviciul de contencios comunitar, în calitate de agenți,

– pentru Consiliul Uniunii Europene, de către domnul Ramon Torrent, director în cadrul serviciului juridic și de către doamna Cristina Giorgi, consilier în cadrul serviciului juridic menționat, în calitate de agenți,

- pentru Comisia Comunităților Europene, de către doamnele Blanca Rodriguez Galindo, membru al serviciului juridic, și Virginia Melgar, funcționar național pus la dispoziția serviciului juridic, în calitate de agenți,

având în vedere raportul de ședință,

după ascultarea observațiilor orale ale René Lancry SA, reprezentată de către Christian Charrière-Bournazel, Jean-Pierre Spitzer, și Pascal Dubois, avocați, ale societăților Dindar Confort, Conforéunion și Dindar Autos, reprezentate de către Jean-Claude Bouchard, Charles-Étienne Gudin și Thierry Vialaneix, avocați, ale Région Réunion, reprezentată de către Pierre Soler-Couteaux, avocat la Baroul din Strasbourg, ale guvernului spaniol, reprezentat de către Rosario Silva de Lapuerta, în calitate de agent, ale Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de către Ramon Torrent, în calitate de agent, și ale Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de către Virginia Melgar, în calitate de agent, în ședința din 27 aprilie 1994,

după ascultarea concluziilor avocatului general prezentate în ședința din 28 iun. 1994,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin Hotărârea din 7 iulie 1993, primită la Curte la 26 iulie 1993, Cour d'appel din Paris a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, o întrebare preliminară privind validitatea Deciziei 89/688/CEE a Consiliului, din 22 decembrie 1989, privind regimul taxei de andocare din departamentele franceze de peste mări (JO L 399, p. 46, denumită în continuare „decizia privind taxa de andocare”). Prin Ordonanțele din 23 august 1993, primite la Curte la 1 octombrie 1993, Tribunal d'instance din Saint-Denis (Reunion) a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, două întrebări preliminare privind interpretarea articolului 9 și a următoarelor din Tratatul CEE și privind validitatea deciziei privind taxa de andocare.

2 Aceste întrebări au fost adresate în cadrul mai multor cereri de rambursare a unor sume percepute cu titlu de taxă de andocare.

3 Din dosar reiese că, la data intrării în vigoare a tratatului, în departamentele franceze de peste mări (denumite în continuare „DOM”) se percepea taxa de andocare. Aceasta era impusă tuturor mărfurilor, indiferent de origine, inclusiv celor provenind din Franța metropolitană, datorită introducerii lor în respectivul DOM. În schimb, produsele din regiune nu erau supuse taxei de andocare și nici unei taxe interne echivalente. Se cunoaște că taxa de andocare urmărea două obiective, primul fiind acela de a obține venituri fiscale și al doilea de a favoriza activitățile economice locale.

4 Deoarece taxa de andocare era obiectul unui număr de plângeri, Comisia a deschis, în 1984, o procedură privind încălcarea dreptului comunitar împotriva Republicii Franceze. Aceasta a decis mai târziu să suspende această procedură, preferând să găsească o soluție

politică, în cadrul căreia Consiliul a adoptat două decizii pe baza articolelor 227 alineatul (2) și 235 din tratat.

5 Prima este Decizia nr. 89/687/CEE a Consiliului, din 22 decembrie 1989, de instituire a unui program de opțiuni specifice îndepărtării și caracterului insular al departamentelor franceze de peste mări (Poséidom) (JO L 399 p. 39, denumită în continuare „Decizia Poseidom”). La al doilea și al patrulea considerent din această decizie se evidențiază, în special, că DOM sunt afectate de o lipsă de dezvoltare structurală importantă agravată de mai multe fenomene, ceea ce face necesar să se intensifice susținerea Comunității în vederea promovării dezvoltării lor economice și sociale.

6 A doua decizie este decizia privind taxa de andocare care pune în aplicare componenta fiscală a deciziei Poséidom. La primul articol din decizia privind taxa de andocare se prevede că, până cel târziu la 31 decembrie 1992, autoritățile franceze trebuie să ia măsurile necesare, pentru ca regimul taxei de andocare în vigoare în prezent în DOM să se aplice indiferent dacă sunt produse importate sau produse obținute în aceste regiuni. La articolul 4 se prevede că Republica Franceză este autorizată să mențină până, cel târziu, la 31 decembrie 1992, regimul actual al taxei de andocare, cu condiția ca orice proiect de extindere a listei de produse supuse acestei taxe sau măririi ratei sale să fie adusă la cunoștință Comisiei care se poate opune în termen de două luni.

7 În cauza Legros și alții (Hotărârea din 16 iulie 1992, C-163/90, Rec., p. I-4625), Curtea a fost sesizată cu privire la un număr de întrebări preliminare referitoare la interpretarea tratatului, în ceea ce privește o taxă având caracteristicile taxei de andocare. În această hotărâre, Curtea a decis că o taxă proporțională cu valoarea în vamă a bunurilor percepută de un stat membru pentru mărfurile importate dintr-un alt stat membru pe baza introducerii lor într-o regiune dintr-un teritoriu al primului stat membru reprezintă o taxă cu efect echivalent cu un drept vamal asupra importurilor, fără a ține seama de faptul că taxa este impusă în egală măsură asupra mărfurilor introduse în această regiune din o altă parte a aceluiași stat. Totuși Curtea a limitat efectele în timp ale acestei hotărâri.

8 În cauza Legros și alții, faptele erau anterioare datei intrării în vigoare a deciziei privind taxa de andocare și a deciziei Poseidom. Prin urmare, Curtea nu s-a pronunțat nici cu privire la interpretarea lor, nici cu privire la validitatea lor.

Cu privire la faptele din Cauza C-363/93, Lancry

9 Martinica nu produce făină. Prin urmare acest produs a fost întotdeauna importat din Franța metropolitană, din alte țări ale Comunității sau din Statele Unite. În 1974, în Martinica s-a introdus o taxă de andocare asupra făinii.

10 Societatea René Lancry SA (denumită în continuare „Lancry”), care comercializează în Martinica făină care provine în special din Franța metropolitană a intentat mai multe acțiuni în justiție. Prin Ordonanțele din 2 aprilie 1985 și 25 aprilie 1989 ale Tribunal administrativ

din Fort-de-France, confirmate prin Hotărârea din 2 aprilie 1993 a Conseil d'État din Franța, Lancry a obținut anularea deciziilor care stabileau taxa de andocare la 25 % și apoi la 20 %. În temeiul acestor hotărâri, a obținut rambursarea diferenței dintre rata anulată și rata anterioară de 15 %. Apoi imediat, Lancry a sesizat Tribunal d'instance din Fort-de-France cu scopul de a obține rambursarea tuturor sumelor plătite de aceasta cu titlu de taxă de andocare pe parcursul aceleiași perioade.

11 Totodată Lancry a sesizat Tribunal d'instance din Districtul 7 din Paris asupra unei cereri privind plata unor daune-interese împotriva Direcției Generale a Vămirilor, pentru perceperea taxei de andocare asupra introducerii făinii în Martinica. După ce cererea sa a fost respinsă, Lancry a introdus o acțiune.

12 În hotărârea sa din 7 iulie 1993, Cour d'appel din Paris a dedus din Hotărârea Legros și alții, citată anterior, că, în cadrul regimului său anterior datei adoptării deciziei privind taxa de andocare, adică 22 decembrie 1989, această taxă percepută pentru făina comercializată de Lancry din 1974 era o taxă cu efect echivalent cu un drept vamal contrar Tratatului de la Roma. Aceasta, prin urmare, a obligat pârâtul să îi restituie societății Lancry taxa de andocare plătită de această societate pentru comercializarea făinei din 1974 până la 22 decembrie 1989.

13 Totuși, Cour d'appel a observat că Curtea nu s-a pronunțat asupra validității Deciziei privind taxa de andocare și prin urmare i-a adresat următoarea întrebare preliminară:

„Prin Decizia din 22 decembrie 1989 privind regimul taxei de andocare în departamentele franceze de peste mări (89/688/CEE), adoptată în temeiul articolelor 227 alineatul (2) și 235 din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, Consiliul Comunității Europene a autorizat în mod valid Republica Franceză să mențină, până la 31 decembrie 1992, regimul actual al taxei de andocare care, în termenii Hotărârii preliminare a Curții de Justiție a Comunităților din 16 iulie 1992, constituie o taxă cu efect echivalent unui drept vamal?”

Cu privire la faptele din Cauzele C-407/93 - C-411/93, Dindar Confort, Ah-Son, Chevassus-Marche, Conforéunion și Dindar Autos

14 Prin actul din 26 ianuarie 1993, societatea Dindar Confort a sesizat Tribunal d'instance din Saint-Denis cu o cerere de rambursare cu dobândă a anumitor sume pe care le-a plătit cu titlu de taxă de andocare. Aceste sume au fost percepute asupra unor importuri realizate ulterior Hotărârii Legros și alții.

15 Prin actul din 21 decembrie 1992, domnul Christian Ah-Son a sesizat aceeași instanță asupra unei cereri de restituire a unei sume achitate în noiembrie 1992, reprezentând o taxă de andocare care i-a fost impusă ca urmare a intrării pe teritoriul Reunion a unui vehicul fabricat în Republica Federală Germania și achiziționat de el în Franța metropolitană.

16 Prin actele din 11 și 12 februarie 1993, domnul Paul Chevassus-Marche a sesizat aceeași instanță asupra unei cereri de rambursare a unei taxe de andocare achitată la 3 decembrie 1992 și percepută pentru o livrare de bere care provenea din Franța metropolitană.

17 Prin actul din 10 martie 1993, societatea Conforéunion a sesizat aceeași instanță asupra unei cereri de rambursare a unei sume, plătită de aceasta cu titlu de taxă de andocare, percepută asupra mărfurilor introduse pe teritoriul Reunion în noiembrie 1992. O parte din aceste mărfuri proveneau din alte regiuni ale Franței, o parte din alte state membre ale Comunității și altele direct din țări terțe.

18 Prin actele din 26 ianuarie 1993 și 23 februarie 1993, societatea Dindar Autos a sesizat aceeași instanță asupra unor cereri de rambursare a anumitor sume corespunzând plății taxei de andocare, percepută asupra mărfurilor introduse pe teritoriul Reunion între iulie și decembrie 1992. O parte din aceste mărfuri proveneau din alte regiuni ale Franței, o parte din alte state membre ale Comunității și altele direct din țări terțe.

19 Fiind sesizată cu privire la aceste litigii, Tribunal d'instance din Saint-Denis a amânat pronunțarea hotărârii și a adresat Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Dispozițiile din articolele 9 și următoarele din Tratatul CEE, în măsura în care stabilesc un principiu de unicitate a teritoriului vamal comunitar, trebuie interpretate ca interzicând perceperea de către un stat membru a unei taxe proporționale cu valoarea în vamă a bunurilor, asupra mărfurilor care provin din alte regiuni ale aceluiași stat, doar pe baza introducerii lor într-o regiune a statului, precizându-se faptul că întrucât se impunea și pentru mărfurile introduse în această regiune care provin din alte state membre, această taxă a fost considerată ca reprezentând o taxă cu efect echivalent unui drept vamal la import?

2) Articolul 4 din Decizia Consiliului Comunităților Europene din 22 decembrie 1989 (89/688/CEE), în măsura în care autorizează Republica Franceză „să mențină până, cel târziu, la 31 decembrie 1992 regimul actual al taxei de andocare”, în condițiile stabilite de acesta, a fost adoptată în mod valid, de vreme ce taxa de andocare rezultând din regimul în curs la acea dată, constituia o taxă cu efect echivalent cu un drept vamal de import și pentru că din articolul 227 alineatul (2) primul paragraf din tratat reiese că dispozițiile din tratat menționate în acest prim paragraf, printre care cele referitoare la libera circulație a mărfurilor, au fost aplicabile în DOM de la data intrării în vigoare a tratatului?”

20 Prin Ordonanța din 19 octombrie 1993, adoptată în temeiul articolului 43 din regulamentul de procedură a Curții, Cauzele C-407/93, C/408/93, C-409/93, C-410/93 și C-411/93 au fost conexate în scopul procedurii scrise și orale, precum și al pronunțării hotărârii. Prin Ordonanța din 8 aprilie 1994, adoptată în temeiul aceluiași articol, Cauza C-363/93 a fost conexată acestor cauze conexate, în scopul procedurii orale și al pronunțării hotărârii.

21 Trebuie analizat, în primul rând, dacă o taxă cum este cea de andocare reprezintă o taxă cu efect echivalent cu un drept vamal, în măsura în care este impusă asupra mărfurilor care provin din același stat membru și, în al doilea rând, validitatea deciziei privind taxa de andocare, în măsura în care autorizează menținerea în vigoare a acestei taxe până la 31 decembrie 1992.

Cu privire la interpretarea articolului 9 și a următoarelor din tratat (prima întrebare preliminară a Tribunal d'instance din Saint-Denis)

22. Prin prima sa întrebare preliminară, Tribunal d'instance din Saint-Denis solicită să se stabilească dacă o taxă proporțională cu valoarea în vamă a bunurilor percepută de un stat membru pentru toate mărfurile introduse într-o regiune din teritoriul său, reprezintă o taxă cu efect echivalent cu un drept vamal la import, întrucât aceasta este impusă asupra mărfurilor introduse în această regiune provenind din o altă parte a aceluiași stat.

23 Consiliul consideră că, în măsura în care regimul taxei de andocare se aplică mărfurilor care provin din alte părți ale teritoriului francez, situația este cu totul limitată la teritoriul acestui stat membru și că, prin urmare, dispozițiile din legislația primară care impun statelor membre anumite interdicții în ceea ce privește relațiile dintre ele, nu sunt aplicabile. În special, potrivit guvernului spaniol, faptul că comerțul intracomunitar este afectat, este un element esențial pentru aplicarea dispozițiilor din tratat privind libera circulație a mărfurilor, astfel încât articolul 9 și următoarele din tratat nu se aplică atunci când mărfurile respective circulă între două puncte de pe teritoriul unui singur stat membru.

24 Acest argument nu poate fi reținut.

25 De fapt, în primul rând, potrivit jurisprudenței constante, justificarea interdicției taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent rezidă din impedimentul pe care costurile pecuniare, aplicate în temeiul trecerii unei frontiere, îl constituie pentru circulația mărfurilor (a se vedea în principal Hotărârea din 1 iulie 1969, *Sociaal Fonds Diamantarbeiders*, 2/69 și 3/69, Rec., p. 211, punctul 14).

26 În Hotărârea *Legros și alții*, citată anterior, Curtea a arătat (la punctul 16) că o taxă percepută la o frontieră regională datorită introducerii produselor într-o regiune a unui stat membru afectează unicitatea teritoriului vamal comunitar și reprezintă un impediment cel puțin la fel de grav pentru libera circulație a mărfurilor ca o taxă percepută la frontiera națională pentru introducerea produselor pe ansamblul teritoriului unui stat membru.

27 Or, atingerea adusă unicității teritoriului vamal comunitar prin stabilirea unei frontiere vamale regionale este egală, indiferent dacă este vorba de produse naționale sau de produse care provin din alte state membre care sunt supuse unei taxe pentru trecerea acestei frontiere.

28 În plus, bariera din calea liberei circulații a mărfurilor constituită prin impunerea, asupra produselor naționale, a unei taxe percepute pentru trecerea acestei frontiere nu este mai puțin gravă decât cea constituită prin perceperea aceluiași tip de taxă asupra produselor care provin dintr-un alt stat membru.

29 Întrucât chiar principiul uniunii vamale acoperă schimburile de mărfuri în ansamblul lor, astfel cum se prevede la articolul 9 din tratat, acesta impune să se asigure în mod general libera circulație a mărfurilor în interiorul uniunii, nu doar comerțul interstat. Articolele 9 și următoarele nu vizează în mod expres decât schimburile între statele membre deoarece s-a presupus că nu există taxe care să prezinte caracteristicile unui drept vamal în interiorul acestor state. Absența unor astfel de taxe fiind o condiție prealabilă indispensabilă pentru realizarea unei uniuni vamale care să acopere ansamblul schimburilor de mărfuri, articolul 9 și următoarele implică în egală măsură o interdicție a lor.

30 În al doilea rând, problema nu se prezintă ca o situație ale cărei elemente se limitează complet la interiorul unui stat membru. De fapt, după cum a evidențiat în mod corect guvernul francez, perceperea unei taxe având caracteristicile taxei de andocare nu poate fi calificată drept o situație pur internă decât dacă aceasta se percepea exclusiv pentru produsele care provin din același stat membru. Or, nu se contestă că taxa de andocare se aplică pentru toate produsele introduse în respectivul DOM, indiferent de originea acestora. În aceste circumstanțe, ar fi neconsecvent să se susțină, pe de o parte, că taxa de andocare reprezintă o taxă cu efect echivalent în măsura în care se percepe pentru mărfurile care provin din alte state membre, și, pe de altă parte, să se admită că aceeași taxă nu este o taxă cu efect echivalent atunci când se percepe pentru mărfurile care provin din Franța metropolitană.

31 În cele din urmă, din punct de vedere practic, de vreme ce o taxă precum taxa de andocare este impusă pentru toate produsele, fără deosebire, ar fi foarte dificil, sau chiar imposibil, să se opereze o distincție între produsele de origine națională și produsele originare din alte state membre. De exemplu, un produs național fabricat pe teritoriul național, dar care cuprinde elemente care provin dintr-un alt stat sau un produs importat pe teritoriul național și expediat mai târziu într-un DOM, nu trebuie calificat drept produs național. Acest fapt ar face necesar să se determine în fiecare caz, chiar și în cel al livrărilor de produse care provin din același stat, dacă acestea nu sunt în realitate originare dintr-un alt stat membru al Comunității. O astfel de procedură de verificare dă naștere unor proceduri administrative și întâzieri suplimentare care, în sine, ar constitui obstacole în calea liberei circulații a mărfurilor.

32. Prin urmare, este necesar să se răspundă la prima întrebare a Tribunal d'instance din Saint-Denis că o taxă proporțională cu valoarea în vamă a bunurilor percepută de un stat membru pentru toate mărfurile introduse într-o regiune din teritoriul său, constituie o taxă cu efect echivalent unui drept vamal la import, nu doar în măsura în care este percepută pentru bunuri introduse în această regiune din alte state membre, ci și în măsura în care este percepută pentru bunuri introduse în această regiune provenind din o altă parte a aceluiași stat.

Cu privire la validitatea deciziei privind taxa de andocare (întrebare a Cour d'appel din Paris și a doua întrebare a Tribunal d'instance din Saint-Denis)

33 Cour d'appel din Paris, prin întrebarea sa, și Tribunal d'instance din Saint-Denis, prin a doua sa întrebare, solicită să se stabilească dacă decizia privind taxa de andocare este validă în măsura în care autorizează Republica Franceză să mențină, până la 31 decembrie 1992, regimul taxei de andocare care era în vigoare la data adoptării acestei decizii.

34 Guvernele spaniol și francez, Consiliul și Comisia susțin că, pe baza articolelor 227 alineatul (2) și 235 din tratat, Consiliul a putut să autorizeze în mod valid Republica Franceză să mențină taxa în cauză până la 31 decembrie 1992.

35 În primul rând, este necesar să se reamintească redactarea articolului 227 alineatul (2) din tratat:

„2. În ceea ce privește Algeria și departamentele franceze de peste mări, dispozițiile particulare și generale din prezentul tratat referitoare la:

- libera circulație a mărfurilor,
- agricultură, cu excepția articolului 40 alineatul (4),
- liberalizarea serviciilor,
- normele privind concurența,
- măsurile de salvagardare prevăzute la articolele 108, 109 și 226,
- instituții,

sunt aplicabile de la intrarea în vigoare a prezentului tratat.

Condițiile de aplicare a altor dispoziții din prezentul tratat vor fi determinate în cel mult doi ani după intrarea acestuia în vigoare, prin decizii ale Consiliului hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei.

Instituțiile Comunității se asigură, în cadrul procedurilor prevăzute în prezentul tratat și în special articolul 226, că se permite dezvoltarea economică și socială a acestor regiuni”;

36 Potrivit jurisprudenței Curții (a se vedea Hotărârea din 10 octombrie 1978, Hansen, 148/77, Rec., p. 1787, și Hotărârea Legros și alții, citată anterior, punctul 8), rezultă din acest articol că dispozițiile din tratat menționate explicit la alineatul (2) primul paragraf, au fost aplicabile în DOM de la intrarea în vigoare a tratatului, în timp ce în ceea ce privește celelalte dispoziții, este posibil ca ulterior, chiar după termenul de doi ani menționat la al doilea paragraf, să se prevadă măsuri specifice pentru a răspunde nevoilor acestor teritorii.

37 Articolul 227 alineatul (2), prin faptul că autorizează explicit Consiliul să stabilească condițiile de aplicare doar a dispozițiilor din tratat care nu sunt enumerate la primul paragraf, exclude posibilitatea de derogare de la aplicarea în cadrul DOM a dispozițiilor menționate în articol, inclusiv a celor privind libera circulație a mărfurilor. A interpreta articolul 235 din tratat în sensul că permite Consiliului să suspende, temporar, aplicarea în cadrul DOM a articolelor 9, 12 și 13 din tratat, ar însemna nerecunoașterea distincției fundamentale stabilită la articolul 227 alineatul (2) și ar priva primul paragraf al acestuia de efectul său util.

38 Prin urmare, Consiliul nu a putut în mod valid, în decizia privind taxa de andocare, să autorizeze Franța să mențină în vigoare o taxă precum taxa de andocare care constituie o taxă cu efect echivalent unui drept vamal și prin urmare, intră sub incidența dispozițiilor din tratat referitoare la libera circulație a mărfurilor.

39 Prin urmare, este necesar să se răspundă instanțelor de trimitere că decizia privind taxa de andocare este nevalidă în măsura în care aceasta autorizează Republica Franceză să mențină, până la 31 decembrie 1992, regimul taxei de andocare în vigoare la data adoptării acestei decizii.

Cu privire la efectele în timp ale prezentei hotărâri

40 Guvernul francez, susținut de regiunea Réunion, solicită Curții, în ipoteza în care ar declara decizia privind taxa de andocare ca fiind nevalidă, să limiteze în timp efectele hotărârii, cum a procedat în Hotărârea Legros și alții, citată anterior. Guvernul francez consideră că în această speță sunt îndeplinite condițiile stabilite de Curte pentru o astfel de limitare, adică, în primul rând, riscul de repercusiune economică gravă și, în al doilea rând, o nesiguranță privind domeniul de aplicare al dispozițiilor comunitare. În ce privește prima condiție, consecințele financiare ale unei hotărâri care declară nevalidă decizia privind taxa de andocare ar fi suportabile cu dificultate de către autoritățile locale beneficiare ale taxei de andocare deoarece, potrivit guvernului francez, limitarea la care a acceptat Curtea să recurgă în Hotărârea Legros și alții nu se referă decât la taxa de andocare percepută doar pe baza dreptului național și nu se aplică pentru sumele percepute pe baza articolului (4) din decizia privind taxa de andocare, după 22 decembrie 1989, data adoptării acestei decizii. În ceea ce privește a doua condiție, guvernul francez amintește că Curtea a hotărât, în cauza Legros și alții, că particularitățile taxei de andocare și trăsăturile specifice ale DOM au creat o stare de incertitudine în ceea ce privește legitimitatea acestei taxe în ceea ce privește dreptul

comunitar, incertitudine care, potrivit guvernului francez, părea să fi fost ridicată de decizia privind taxa de andocare.

41 Acest argument nu poate fi acceptat.

42 În primul rând, este necesar să se amintească că, în această hotărâre, Curtea declară invalidă decizia privind taxa de andocare în măsura în care autorizează Republica Franceză să mențină în vigoare, regimul taxei de andocare până la 31 decembrie 1992. Prin urmare, taxa de andocare percepută, între data de punere în aplicare a deciziei din 22 decembrie 1989 și 31 decembrie 1992, avea exact aceeași natură juridică ca și taxa de andocare percepută înainte de această perioadă, adică aceea a unei taxe cu efect echivalent unui drept vamal perceput în baza dreptului național.

43 Rezultă că limitarea în timp decisă în hotărârea Legros și alții se aplică în egală măsură solicitărilor de restituire a sumelor percepute cu titlu de taxă de andocare, ulterior punerii în aplicare a hotărârii din 22 decembrie 1989 și până la 16 iulie 1992, data de pronunțare a acestei hotărâri.

44 În al doilea rând, trebuie amintit că, în concluziile sale din 21 octombrie 1991 și din 20 mai 1992, avocatul general Jacobs și-a exprimat foarte clar opinia potrivit căreia decizia privind taxa de andocare era nevalidă în măsura în care autoriza menținerea regimului taxei de andocare în vigoare la data adoptării sale. Este adevărat că în hotărârea Legros și alții, Curtea nu s-a pronunțat cu privire la validitatea deciziei privind taxa de andocare. Totuși, la audierea din Cauza Legros și alții din 31 martie 1992, Guvernul francez a susținut în special că Curții nu i s-a solicitat, în cadrul acestei acțiuni de pronunțare a unei hotărâri preliminare, să se pronunțe asupra validității acestei decizii. Republica Franceză nu putea, deci, în mod rezonabil să deducă din tăcerea Curții asupra acestui subiect că decizia privind taxa de andocare o autoriza în mod valid să mențină, după 22 decembrie 1989, regimul taxei de andocare în vigoare la acea dată.

45 Rezultă că Guvernul francez nu putea, după 16 iulie 1992, data hotărârii Legros și alții, să continue în mod rezonabil să estimeze că legislația națională în materie era conformă cu dreptul comunitar. De asemenea, interesele autorităților locale sunt suficient protejate prin limitarea în timp enunțată în hotărârea Legros și alții. Prin urmare, nu este necesar să se limiteze în timp efectele prezentei hotărâri.

Cu privire la cheltuielile de judecată

46 Cheltuielile efectuate de către guvernele spaniol și francez, de către Consiliul Uniunii Europene și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanțelor naționale, este de competența acestor instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către Cour d'appel din Paris, prin hotărârea din 7 iulie 1993, și de către Tribunal d'instance din Saint-Denis, prin hotărârile din 23 august 1993, declară:

1) O taxă proporțională cu valoarea în vamă a bunurilor percepută de un stat membru pentru toate mărfurile introduse într-o regiune din teritoriul său, constituie o taxă cu efectul echivalent unui drept vamal la import, nu doar în măsura în care aceasta se aplică mărfurilor introduse în această regiune provenind din alte state membre, ci și în măsura în care este percepută pentru mărfurile introduse în această regiune provenind din o altă parte a aceluiași stat.

2) Decizia 89/688/CEE a Consiliului din 22 decembrie 1989, cu privire la regimul taxei de andocare în departamentele franceze de peste mări este nevalidă în măsura în care autorizează Republica Franceză să mențină, până la 31 decembrie 1992, regimul taxei de andocare care era în vigoare la data adoptării acestei decizii.

Due	Mancini	Moitinho de Almeida	
Diez de Velasco	Edward	Kakouris	
Joliet	Schockweiler	Rodríguez Iglesias	Grévisse
Zuleeg	Kapteyn	Murray	

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, 9 august 1994.

Grefier
R. Grass

Președinte
O. Due